

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ ЕФЕКТИВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Суб'єкти господарювання в умовах розвитку ринкових відносин і посилення конкуренції прагнуть зберегти свою життєздатність на довгострокову перспективу. Однак для цього недостатньо лише здійснювати безперервний процес виробництва і реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), слід також передбачити витрати на його розширення та оновлення. Іншими словами, щоб не програти у конкурентній боротьбі, підприємство має не лише працювати стабільно, а й нарощувати виробничі потужності. Таким чином можна досягнути не лише збереження своїх конкурентних позицій на освоєних вже ринках збуту продукції (товарів, робіт, послуг), а й вихід на нові ринки збуту.

Ефективність діяльності підприємств залежить від ефективності управління підприємствами або, іншими словами, від ефективності управлінських рішень, які розробляються і реалізуються менеджерами. Необхідною умовою для прийняття ефективних управлінських рішень є наявність такої системи обліку і звітності, яка дасть можливість задовольнити запити різних груп користувачів.

На даний часосновним інструментом для цього є сформована відповідно до вимог Національних та Міжнародних стандартів фінансова звітність, метою складання якої є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства [4].

Однак фінансова звітність не може повною мірою задовольнити зростаючі потреби користувачів. Зокрема, вона містить лише вартісні фінансові показники і показує результати минулих подій. Також немає можливості відобразити у фінансовій звітності належним чином людські ресурси, соціальний капітал, екологічну відповідальність.

Тому виникає потреба у нефінансовій звітності як інструменті відповідального бізнесу для надання інформації про вплив на суспільство, економіку та навколишнє середовище, який описує діяльність суб'єкта господарювання у відповідному суспільному контексті.

Отже, коло користувачів нефінансової звітності є ширшим порівняно з колом користувачів фінансової звітності. Так, якщо фінансова звітність є джерелом інформації для власників, акціонерів, кредиторів, інвесторів, конкурентів, то нефінансова звітність є джерелом інформації для працівників, органів влади, громадськості, експертів, інвесторів, аудиторів, науковців.

Поєднання елементів фінансової і нефінансової звітності формують інтегровану звітність, яка забезпечує комплексне цілісне подання інформації про екологічні, соціальні та економічні наслідки їх діяльності. Тобто, інтегрована звітність відображає не лише результати діяльності суб'єкта господарювання у фінансовому аспекті, а також роль, яку той відіграє у суспільстві.

Для вітчизняних підприємств використання інтегрованої звітності не є обов'язковим, проте глобалізаційні процеси та їх наслідки (в тому числі

міжнародний поділ праці, міграція в масштабах усієї планети капіталу, людських та виробничих ресурсів, стандартизація законодавства, економічних та технічних процесів) спонукають до впровадження інтегрованої звітності якщо не зараз, то у перспективі.

До вигод, очікуваних від інтегрованої звітності, Костюченко В.М. і Богатир Н.В. відносять: можливість змістовної оцінки життєздатності бізнес-моделі і стратегії корпоративного підприємства в довгостроковій перспективі; задоволення потреб інвесторів та інших зацікавлених сторін в інформації і кращому розумінні бізнес-моделі і залежності від ключових взаємовідносин і ресурсів, а також зв'язків між динамікою ринку, стратегією, ризиками та ключовими показниками діяльності (КПД) і ефективний розподіл обмежених ресурсів [3].

Домашенко Ю.В. вказує на такі недоліки інтегрованої звітності: юридичні ризики, пов'язані з вимогами регуляторів до фінансової звітності; нерозвиненість систем обліку в області стійкого розвитку несе додаткові ризики забезпечення достовірності даних інтегрованої звітності; наявні сумніви щодо можливості «одного звіту» задовольнити потреби всіх користувачів інформації [2].

П. Атамас та О. Атамас вважають, що інтегрована звітність має містити такі складові: 1) звернення керівництва до зацікавлених користувачів; 2) характеристика компанії; 3) параметри звітності; 4) корпоративне управління, зобов'язання та взаємодія із зацікавленими сторонами; 5) фінансові показники; 6) економічні показники; 7) показники соціальної діяльності; 8) характеристика економічної діяльності; 9) ризики та можливості; 10) інші суттєві питання; 11) організація внутрішнього та зовнішнього контролю якості звітності [1].

На нашу думку, такий склад інтегрованої звітності забезпечить її достатню повноту та можливість практичного використання для задоволення запитів різних груп користувачів і, відповідно, прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Список використаної літератури:

1. Атамас П.Й., Атамас О.П. Інтегрована корпоративна звітність: проблеми впровадження. *Академічний огляд*. 2015. №1(42). С. 78–85.
2. Домашенко Ю.В. Інтегрована звітність: вдосконалений облік операцій як показник ефективності діяльності
3. Костюченко В.М., Богатир Н.В. Інтегрована звітність як інноваційна модель звітності корпоративних підприємств України. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Випуск 8. 2015. С. 1126-1130.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку I «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013р. №73 (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.